

**«ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ» 1952 Թ. ՀԱՄԱՐՆԵՐՈՒՄ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԱԾ
ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՑԱՆԿ**

	Ջ
Ի գիտություն համկ(ը)Պ բոլոր կազմակերպությունների	9
Սովետական Միության կոմունիստական պարտիայի XIX համագումարը: Ընկեր	10
Ի. Վ. Սաայինի ճառը	10
Ի. Ստային, Սոցիալիզմի տնտեսական պրոբլեմները ՍՍՄԽ-ում	10

I

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՂՆԵՐ

Հասարակական գիտությունների բաժանմունքի հիմնարկների գործունեության արդյունքները 1951 թվականին	2
Ռուս մեծ գրող Ն. Ն. Բոգոլը	4
Արու Ալի Իրն-Սինա (Ավիցեննա)	9

II

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Աբրահամյան Վ., Ոսկերչության տեխնոլոգիան Հին Հայաստանում	12
Աղամյան Ա., Նոր փաստաթղթեր ղեկաբերիստ Միխայիլ Իվանովիչ Պուշկինի և 1877—1828 թվականների ռուս-պարսկական պատերազմի ժամանակ հայկական կամավորական գունդ կազմակերպելու մասին	4
Առայան Մ., Ֆեոդալական-ճորտատիրական հարաբերությունների դեմ ադրբեջանական և հայ գյուղացիների մղած պայքարի պատմությունից	4
Առայան Մ., Ֆեոդալական-ճորտատիրական հարաբերությունների դեմ հայ և ադրբեջանական գյուղացիների մղած պայքարի պատմությունից	9
Դալստյան Ա., Սմբատ Գունդստարլի «Դատաստանագրքի» մասին	2
Իրիգորյան Զ., Անդլիայի և Ֆրանսիայի պայքարը իրանա-թյուրքական լծից Հայաստանի ազատագրման դեմ	5
Թևմուրեյան Վ., Պատմական ակնարկ հայկական գորգագործության մասին	11
Խալեյան Ն., Բաթումի պրոլետարիատի ուղուցիտն պայքարի պատմությունից	3
Խաչատրյան Ար., Ամերիկյան իմպերիալիզմի ներթափանցումը Իրան	11
Խաչատրյան Ռ., Թյուրքական ագրեսիայի կրակը Սովետական Հայաստանում 1920—1921 թթ.	8
Կառապետյան Հ., Մի էջ Մայիսյան ապստամբության պատմությունից	3
Կոռյան Ա., 19-րդ դարի առաջին կեսի ռուսական բժշկագիտության առաջին հայ ասաները	7
Հակոբյան Ա., Սոցիալիստական հայ ազգի կազմավորման և զարգացման մասին	3
Հակոբյան Ա., Սովետական կարգերի հաստատումը Ադրբեջանում	3
Հակոբյան Վ., Դավիթ Քորայրեցու Հիշատակարանը	8
Հաբուսյունյան Շ., Ստ. Շահումյանը հայ ժողովրդի պատմության մի քանի հարցերի մասին	2
Հաբուսյունյան Պ., Մխիթար-Բեկի ուղերձը ռուս կառավարությանը	2

Մանանդյան Հ.,	Հուստինիանոսի նովելները հայերի ժառանգականության կարգի մասին	5
Մանանդյան Հ.,	Հայ գրերի գյուտի տարեթվի հարցի շուրջը	7
Միրզոյան Ա.,	Մխիթար-Բեկի կողմից ուսական կառավարությանն ուղղված ուղերձի հարցի շուրջը	8
Ներսիսյան Մ.,	Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը թյուրքական բռնակալության դեմ 1860—1890 թթ. և անգլո-ամերիկյան բուրժուազիան	11
Սարգիսով Ե.,	Անգլո-ամերիկյան հակասությունները Իրանում և նրանց սրվելը 2-րդ համաշխարհային պատերազմից հետո	1
Պարսամյան Վ.,	Հայ ժողովրդի որպես ազդ կազմավորվելու հարցի շուրջը	4
Պարսամյան Վ.,	Հայ-ուսական հարաբերությունների պատմությունից	7

III

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Աղաբաբյան Ս.,	Սովետահայ արձակը ետպատերազմյան ժամանակաշրջանում	6
Գրիգորյան Գր.,	«Սասունցի Դավիթ» էպոսի էպիտեմների իդեական բովանդակությունը	3
Գրիգորյան Հր.,	Սիլվա կապուտիկյանի ստեղծագործությունը	9
Իրևանյի Աֆյեր,	«Անդրկովկասյան ժողովուրդների բարեկամության արտայայտումը ադրբեջանական սովետական դրականության մեջ	6
Թոփյալան է.,	Դոգուի կերպարները Վ. Ի. Լենինի և Ի. Վ. Ստալինի երկերում	4
Խաչիկյան Լ.,	Ն. Բա. Մառի մի քանի սխալների մասին հայ բանասիրության բնագավառում	5
Կարապետյան Լ.,	Խ. Արուստյանի գերմաներեն անտիպ հոդվածները	7
Հակոբյան Պ.,	Խաչատուր Արուստյանը և ուսական առաջավոր կուլտուրան	5
Հաբուսթյունյան Ս.,	Վրաց սովետական պոեզիան	4
Ղանալանյան Ա.,	Ժողովրդական բանահյուսության մի քանի հարցեր ընկեր Ստալինի լեզվաբանական աշխատությունների լույսի տակ	6
Մամիկոնյան Հ.,	Մ. Նալբանդյանը և անցյալ դարի 50—60-ական թվականների հայ հասարակական հոսանքները	7
Նազարյան Շ.,	1846 թվականին Գանձակում բեմադրված մի պիեսի մասին	3
Ջիվելեգով Ա.,	Դրամայի տեսությունը 16-րդ դարի Իտալիայում	2
Սիմոնյան Պ.,	Խ. Արուստյանի մի անտիպ քերականական աշխատության մասին	1
Ստեփանյան Գ.,	Մ. Նալբանդյանի «Նրկու տող»-ում հիշատակված մի ազգանվան աղավաղման շուրջը	2

IV

ԼԵՋԱԿԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Աղայան էդ.,	Որտեղական անդումները լեզվի մեջ	9
Աճառյան Հ.	Հայկականք Ը	1
Աճառյան Հ.	Հայկականք Թ	11
Առաքելյան Վ.,	Հայերենի ոճաբանության մի քանի խնդիրների մասին	2
Հաբուսթյունյան Ն.,	Խոստի երկրի տեղադրման հարցի շուրջը	6
Ղառիբյան Ա.,	Հայ բարբառների դասակարգման հարցի շուրջը	8
Մուրվալյան Ա.,	Հայոց լեզվի բառային կազմի պատմության հարցի շուրջը	11
Սանտաձե Հ.,	Ի. Վ. Ստալինի լեզվաբանական աշխատությունները և հայերենագիտության հարցերը	6

V

ՓԻԼՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Այվազյան Ղ.,	Դիալեկտիկայի օրենքների արտահայտման սպեցիֆիկան լեզվի դադ-դադման մեջ	12
--------------	--	----

Ասյանյան Հ., Վոյառնտարիզմի և ֆատալիզմի քննադատությունը Ն. Գ. Ջերնիշևսկու մոտ	2
Բրուտյան Գ., Անդլո-ամերիկյան պրագմատիստների ալոգիզմը որպես իմպերիալիստական ռեակցիայի սպասարկու	12
Մոմյան Խ., Հաֆարզը և լեզվարանություն մի քանի հարցեր	3
Մոմյան Խ., Հասարակական դարդացման վոյառնտարիստական և ֆատալիստական կոնցեպցիաների ռեակցիոն էությունը	12

VI

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Այանվերդյան Գ., Ներգործարանային տնտեսաշարկի ներդրման փորձի արդյունքներ/ի մասին	8
Ջուրիեայան Վ., Ջանդեղուրի էկոնոմիկան	1
Իսանակյան Գ., Հայաստանի գյուղատնտեսությունը ստալինյան նախասյատերազմյան հնգամյակի տարիներին	1
Կառապետյան Ա., Հիմնական միջոցների օգտագործման տեղողության ցուցանիշի մասին	9
Մարուխյան Ար., Մեծ ավանդ մարքսիզմ-լենինիզմի դանձարանում	11
Շահրազյան Մ., Կոլխոզների հեռանկարային պլանսեր կազմելու հիմնական դրույթներ	10
Տեր-Հակոբյան էմ., Սովետական Վրաստանի էկոնոմիկայի և կուլտուրայի ծաղկումը	4

VII

ԱՐԽԻՈՂՈԳԻԱ

Դալ Ս., Ուրարտական Թեյշերաինի քաղաքի պեղումներից հանված կաթնասունների կմախքների ուսումնասիրության արդյունքների մասին	1
Դուռնովա Լ. Առուշի (Թալիշ) որմնաքանդակները	1
Հասրաթյան Մ., Հոր դուռի դամբարանը	1
Մարտիրոսյան Հ., Լենինականի մոտ գտնվող հնագույն բնակավայրի մասին	10
Մնացականյան Հ., Հնագիտական պեղումներ Սևանա լճի ցամաքած տերիտորիայում	8

VIII

ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կառապետյան է. և Վաղդուսյան Խ., Սովետահայ աղգադրության մի քանի խրնդիրների մասին	1
--	---

IX

ԱՐՎԵՍ

Բաղինդրայան Ջ., Լեոնարդո դա Վինչի	6
Գրիգորյան Կ., Հայաստանը 18-րդ դարի ոռոս նկարիչների երկերում	2
Կարա-Մուրզա Պ., Հիշողություններ կոմպոզիտոր Քր. Մ. Կարա-Մուրզայի մասին	4
Հարությունյան Վ., Հովնանեհսյան Կ., Սովետական Հայաստանի ճարտարապետությունը Հայրենական Մեծ պատերազմի տարիներին	8
Մնացականյան Ա., «Վիշապ» քարակոթողների և վիշապամարտի դիցարանության մասին	5
Մնացականյան Ս., Հին հայկական ճարտարապետական կառուցման մի անհայտ տեսակի մասին	7

X

ԵՂԲԱՅՐԱԿԱՆ ԻՆՍՊԵՐԻԼԻԿԱՆԵՐՈՒՄ

Կազիբյ Ս., Համառոտ տեղեկություններ Աղբյուրների և զանազան ժողովուրդների մասին	1
Մուրվալյան Ա., «Իրերո-կովկասյան լեզվաբանություն» հ. 3-րդ, 1932, էջ X+536	12

XI

ԳՐԱԵՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԻԲԼԻՈԳՐԱՖԻԱ

Բադալյան Ա., Օգտակար ձեռնարկ	3
Գրիգորյան Ս., Հայկական ՍՍԽ ԳԱ Լեզվի ինստիտուտի «Լեզվաբանական և հայագիտական հետազոտություններ» ժողովածուն	4
Գրիգորյան Ահ., Արժեքավոր աշխատություններ լեզվաբանության մասին	11
Գրիգորյան Ք., Մարտիրոսյան Լ., Հայրենական պատերազմի պատմության կարևոր նկատմամբ	4
Խրիմյան Ս., «Ցարիզմի աղբյուրային քաղաքականությունը և դրա հետևանքները շարժումը Հայաստանում, 20-րդ դարի սկզբներին»	5
Հակոբյան Ս., Առաքելյան Բ., «Հայկական պատկերաքանդակները 4—7-րդ դարերում»	3
Հառաբալյան Ա., Արժեքավոր աշխատություն Ն. Ա. Գորբուլյուկովի մասին	7
Ղազարյան Ս., Հ. Աճառյանի «Հայոց լեզվի պատմությունը» գրքի մասին	12
Մելիքսեթ-Քեյ Լ., «Մանր ժամանակագրություններ 13—15-րդ դդ.» Ա. հատոր	2
Ստեփանյան Գ., Մ. Նալբանդյանի ժողովրդական գիտական հրատարակության մի քանի թերությունների մասին	10
Քալաշյան Վ., «Հայ ժողովրդի պատմություն»	2
Քալաշյան Վ., «Սուրեն Սպանդարյան»	5

XIII

ԼՐԱՏՈՒ

Սեսիա, Նվիրված Վրաստանում սովետական կարգերի հաստատման 31-րդ տարեդարձին	2
Հայկական ՍՍԽ ԳԱ «Տեղեկագրի» (հաս. դիտ.) խմբագրական կոլեգիայում	4
Սեսիա, Նվիրված Աղբյուրների և զանազան ժողովուրդների մասին 32-րդ տարեդարձին	5
Հանդիսավոր նիստ, Նվիրված Լեոնարդո դա Վինչիի ծննդյան 500-ամյակին	5
Հասարակական գիտությունների բաժանմունքի նիստը, Նվիրված Ի. Վ. Ստալինի «Մարքսիզմը և լեզվաբանության հարցերը» աշխատության հրապարակման երկրորդ տարեդարձին	6
Խրեկուլթ Նվիրված Հովհաննես Թումանյանի հիշատակին	6
Երեմյան Ս., Աղաղակիկոս Հ. Հ. Մանանդյան	3
Հակոբյան Վ., «Իսկուսիա» Նվիրված Հայ ժողովրդի պատմության պերիոդիզացիայի հարցերին	1
Սարգսյան Վ., Գիտական սեսիա, Նվիրված Ն. Վ. Գորբուլի մահվան 100-ամյակին	3
Սարգսյան Վ., Հայկական ՍՍԽ Գիտությունների ակադեմիայի Ընդհանուր ժողովը	3
Քոչյան Ա., Ռուս-հայերեն մեծ բառարանի փորձնական պրակի քննարկումը	3

**Перечень статей, опубликованных в номерах
„Известий“ (обществен. науки) АН Арм. ССР за 1952 г.**

	№
К сведению всех организаций ВКП(б)	9
19-й съезд Коммунистической партии Советского Союза. Речь товарища И. В. Сталина	10
И. Сталин—Экономические проблемы социализма в СССР	10

I

П е р е д о в и ц ы

К итогам работ учреждений Отделения общественных наук за 1951 год	2
Великий русский писатель Н. В. Гоголь	4
Абу Али Ибн-Сина (Авиценна)	9

II

И с т о р и я

Абрамян В. Технология ювелирного дела в древней Армении	12
Агаян Ц. Из истории борьбы азербайджанских и армянских крестьян про- тив феодально-крепостнических отношений	4
Агаян Ц. Из истории борьбы азербайджанских и армянских крестьян про- тив феодально-крепостнических отношений	9
Адамян А. Новые документы о декабристе Михаиле Ивановиче Пущине и об организации армянского добровольческого отряда во время Русско- персидской войны 1827—28 гг.	4
Акопян А. О формировании и развитии армянской социалистической нации	3
Акопян А. Установление Советской власти в Азербайджане	5
Акопян В. Памятная запись Давида Кобайреци	8
Арутюнян П. Послание Мхитар-Бека русскому правительству	3
Арутюнян Ш. Ст. Шаумян о некоторых вопросах истории армянского народа	2
Галстян А. О „Судебнике“ Смбата Гундстабля	2
Григорян З. Борьба Англии и Франции против освобождения Армении из-под ирано-турецкого ига	6
Карапетян О. Из истории Майского восстания	5
Кцоян А. Первые армяне-воспитанники русской медицинской науки первой половины XIX века	7
Манандян А. Новеллы Юстиниана о порядке наследования у армян	5
Манандян А. К вопросу о годе изобретения армянского алфавита	7
Мирзоян А. К вопросу о послании Мхитар-Бека русскому правительству	8
Нерсисян М. Освободительная борьба армянского народа против турецкого деспотизма в 1850—1880 гг. и англо-американская буржуазия	11
Парсаян В. К вопросу о формировании армянского народа в нацию	4

<i>Парсамян В.</i> Из истории армяно-русских отношений	7
<i>Саркисов Е.</i> Англо-американские противоречия в Иране и их обострение после II мировой войны	1
<i>Темурчян В.</i> Исторический очерк об армянском коварстве	11
<i>Халеян Е.</i> Из истории революционной борьбы батумского пролетариата	3
<i>Хачатурян А.</i> Проникновение американского империализма в Иран	11
<i>Хачатурян Р.</i> Крах турецкой агрессии в Советской Армении в 1920—1921 годах	3

III

Л и т е р а т у р а

<i>Агабэбьян С.</i> Советская армянская проза послевоенного периода	6
<i>Акопян Г.</i> Хачатур Абовян и передовая русская культура	5
<i>Арутюнян С.</i> Советская грузинская поэзия	4
<i>Ганалаян А.</i> Некоторые вопросы народного творчества в свете лингвисти- ческих работ товарища Сталина	6
<i>Григорян Гр.</i> Идейное содержание эпитетов эпоса „Давид Сасунский“	3
<i>Григорян Гр.</i> Творчество Сильвы Капутикян	9
<i>Дживелегов А.</i> Теория драмы в Италии XVI века	2
<i>Ереванлы Акпер.</i> Отражение дружбы закавказских народов в азербайджан- ской советской литературе	6
<i>Карапетян Л.</i> Неопубликованные статьи Х. Абовяна на немецком языке	7
<i>Мамиконян О. М.</i> Налбандян и общественные течения среди армян в 50— 60-х годах прошлого столетия	7
<i>Назарян Ш.</i> Об одной пьесе, поставленной в Гяндже в 1846 г.	3
<i>Симонян П.</i> Об одном неизданном труде Х. Абовяна по грамматике	1
<i>Степанян Г.</i> Об искажении одной фамилии, упомянутой в труде М. Нал- бандяна „Несколько строк“	6
<i>Топчян Э.</i> Образы Гоголя в произведениях В. И. Ленина и И. В. Сталина	4
<i>Хачикян А.</i> О некоторых ошибках Н. Я. Марра в области армянской фи- лологии	8

IV

Я з ы к о в е д е н и е

<i>Ага ян Эд.</i> Качественные переходы в языке	9
<i>Аракелян В.</i> О некоторых стилистических вопросах армянского языка	2
<i>Арутюнян Н.</i> К вопросу локализации страны Hušani	6
<i>Ачарян Р.</i> Armenlaca VIII	1
<i>Ачарян Р.</i> Armenlaca IX	11
<i>Гарибян А.</i> К классификации армянских диалектов	8
<i>Мурвалян А.</i> К вопросу истории словарного состава армянского языка	11
<i>Сантадзе Г.</i> Лингвистические труды И. В. Сталина и вопросы арменове- дения	6

V

Ф и л о с о ф и я

<i>Айвазян К.</i> О специфике проявления законов диалектики в развитии языка	12
<i>Асланян Г.</i> Критика волюнтаризма и фагализма Н. Г. Чернышевским	2

<i>Брутян Г.</i> Алогизм англо-американских прагматистов на службе империалистической реакции	12
<i>Момджян Х.</i> Лафарг и некоторые вопросы языкознания	5
<i>Момджян Х.</i> О реакционной сущности волюнтаристской и фаталистической концепций общественного развития	12

VI

Э к о н о м и к а

<i>Аллахвердян Г.</i> О результатах опыта внедрения внутризаводского хозрасчета	8
<i>Зубиетян В.</i> Экономика Зангезура	1
<i>Исаакян Г.</i> Сельское хозяйство Армении за годы довоенных сталинских пятилеток	1
<i>Карапетян А.</i> О продолжительности службы основных средств	9
<i>Марухян Ар.</i> Крупнейший вклад в сокровищницу марксизма-ленинизма	11
<i>Тер-Акопян Эм.</i> Расцвет экономики и культуры Советской Грузии	4
<i>Шахбазян М.</i> Основные положения по составлению перспективных планов колхозов	10

VII

А р х е о л о г и я

<i>Асратян М.</i> Могильник села Лор	1
<i>Даль С.</i> Результаты изучения млекопитающих из раскопок урартского города Тейшебаини	1
<i>Дурнова А.</i> Стенная живопись в Аруче (Талиш)	1
<i>Мартirosян А.</i> О древнем поселении около Ленинакана	10
<i>Мнацаканян А.</i> Археологические раскопки на осушенной территории Севанского озера	8

VIII

Э т н о г р а ф и я

<i>Карапетян Э. и Вардумян Х.</i> О некоторых задачах армянской советской этнографии	1
--	---

IX

И с к у с с т в о

<i>Арутюнян В., Оганесян К.</i> Архитектура Советской Армении в годы Великой Отечественной войны	8
<i>Башинджагян З.</i> Леонардо да Винчи	6
<i>Григорьян К.</i> Армения в русской живописи XVIII века	2
<i>Кара-Мурза П.</i> Воспоминания о композиторе Х. М. Кара-Мурза	4
<i>Мнацаканян А.</i> О каменных стелах — „Вишапах“ — и мифологии драконоборства	5
<i>Мнацаканян С.</i> Об одном неизвестном типе сооружений древнеармянской архитектуры	7

X

В братских республиках

<i>Назиев С.</i> Краткие сведения о работе Музея истории Азербайджана Академии наук Азербайджанской ССР во втором полугодии 1951 года	1
---	---

Мурвалян А. „Иберо-кавказское языкознание“, т. III, 1952, стр. X+536. Издание АН Груз ССР.	12
--	----

XI

Критика и библиография

Акопян С. и Аракелян Б. „Армянские барельефы в IV—VII вв.“ . . .	3
Арутюнян А. Ценный труд о Н. А. Добролюбове	7
Бадалян А. Полезное пособие	3
Григорян А. Сборник „лингвистических и арменоведческих исследований“ Института языка АН Армянской ССР.	4
Григорян А. Ценные труды по языкознанию	11
Григорян К. и Мартиросян Л. В Кабинете истории Отечественной войны	4
Казарян С. О книге Р. Ачаряна „История армянского языка“	12
Калашьян В. „История армянского народа“	2
Калашьян В. „Сурен Спандарян“	5
Меликсет-Бек А. „Мелкие хроники XIII—XVIII веков“, т. I.	2
Стспанян Г. О некоторых недостатках научного издания наследия М. Налбандяна	10
Хримлян С. „Аграрная политика царизма и крестьянское движение в Армении в начале XX века“	5

XII

Х р о н и к а

Сессия, посвященная 31-ой годовщине установления Советской власти в Грузии	2
В редакционной коллегии „Известий“ АН Армянской ССР (общ. науки)	4
Сессия, посвященная 32-ой годовщине установления Советской власти в Азербайджане	5
Торжественное заседание, посвященное 500-летию со дня рождения Леонардо да Винчи	5
Заседание Отделения общественных наук, посвященное второй годовщине опубликования труда И. В. Сталина „Марксизм и вопросы языкознания“	6
Вечер, посвященный памяти Ованеса Туманяна	6
Акопян В. Дискуссия, посвященная вопросам периодизации истории армянского народа	1
Еремян С. Академик Я. А. Манандян	3
Кочоян А. Обсуждение пробного выпуска большого русско-армянского словаря	3
Саркисян В. Научная сессия, посвященная столетию со дня смерти Н. В. Гоголя	3
Саркисян В. Общее собрание Академии наук Армянской ССР	3